

TUDÓSÍTÁS

JUBILEUMI TUTAJTÚRA A TISZÁN

2013 / augusztus / 25

Száz éves évfordulója van a magyar cserkészek tutajozásának: az 1913-as vági tutajút sikerét megismétlendő idén nyáron a Föld 12 országából több mint 180 magyar cserkész gyűlt össze, hogy egy fantasztikusan kalandos tutajtúrán vegyenek részt.

1913. július 21-én indult a tutajflotta 105 cserkészfiúval, akik hat tutajon Kralovántól Komáromig 360 kilométernyi utat tettek meg a gyönyörű vidékek közt kanyargó Vágon. A tizenhét napig tartó túra fényesen sikerült, a fiúk beírták magukat a cserkész történelembe. Ez volt az első nagy megmozdulása a magyar cserkészeknek. Többen közülük később a magyar cserkészlet kiemelkedő alakjaivá lettek, mint például Sík Sándor, költő, műfordító.

Erre az 1913-as eseményre emlékeztek a világ magyar cserkészei az idei Tutajtúrával, amely augusztus 2-től 10-ig tartott. A túra a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Jánd község melletti strandról indult és Dombrádnál ért véget. Ez volt a Nemzeti Nagytábor - a 100 év a közösségekért fesztivál előprogramja.

A túrát az MCSSZF - a hazai és külföldi magyar cserkészszövetségeket összefogó szervezet - bonyolította le. Saját készítésű tutajok fedélzetén hajózták végig a Tisza felső szakaszát. A túrára tizenkét országból százhusz külföldi magyar fiatal érkezett: argentin, brazil, kanadai, venezuelai, USA-beli, német, holland, osztrák, felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, vajdasági magyar cserkésztestvérek.

Nagyszerűen kifejezi a program lényegét a táborparancsnok, az argentin magyar cserkészvezető, Demes Sándor Walt Disney-től kölcsönzött jelmondata: "Ha megálmodtad, meg is tudod csinálni!" Neki ez a tutajtúra volt az álma. Argentínában 1971 óta nagyjából tízévente szerveznek tutajtúrát. Demes Sándor 2007-ben szervezett hasonlót a Paranáy folyón - amely Dél-Amerika második legnagyobb folyója - a túra másik ötletadója, a szintén argentin magyar cserkész, Lomniczy Mátyás pedig már 1993-ban szervezett ilyen túrát. Három évvel ezelőtt egy dél-amerikai cserkész táborban végül Sanyi és Mátyás elhatározták: meg kell szervezni a száz éves jubileumi tutajtúrát!

Tavaly a Tiszán tartottak egy próbatúrát tizenhárom cserkesszel, Sanyi vezetésével, nemzetközi legénységgel. A Jubileumi Tutajtúra vezetőségének és tutajparancsnokainak többsége a próbatúrán résztvevő egykori legénység soraiból került ki.

A tizenkét tutajt a legénység saját kezűleg építette a túra első két napja alatt. Kétszáz literes fémhordók, faanyagok, különböző fémek, csavarok, kalapács, csavarkulcs állt a cserkészek rendelkezésére, és az elmaradhatatlan összeállítási útmutató, mely a munka lépéseit írta le.

Magyar Cserkészszövetség

Cím: 1025 Budapest, Tömörkény u. 3/a
Telefon: (+36-1) 394-5084 | +36 20 548 17
66 E-mail: titkarsag@cserekesz.hu
Honlap: www.cserekesz.hu

A keretmese - felidézve a veszélyes vizek és kalandos hajózások korát - kalózos volt. Jánd, a Vásárosnamény környéki partszakasz volt Tortuga szigete, amely a mesében a kalózek bűntanyája. A cserkészek így kalózzokká lényegültek a túra elején, de később kemény munkával hátrahagyták gonoszságait, és cserkészekké váltak. Belső, lelki munkával "javultak meg" a fiatalok, amihez napi parancsokat, jelmondatokat is kaptak: segítőkészség, bátorság, barátság, és a többi. Így a tutajok legénysége a jellegzetes cserkészerényekben megerősödve tért haza a túráról.

Az elindulástól kezdve a cserkészek a tutajokon éltek, táboroztak. Napközben váltóban eveztek, vagy pihenésként csordogáltak le a Tiszán, és naponta kétszer meleg étel is készült a gázzsámolyokon. Lángos, palacsinta, chilisbab, paprikás krumpli, tócsni, milánói makaróni, rizses hús és főtt kukorica is volt a menüben.

Ebéd közben két hajó mindig összekapcsolódott az ismerkedés kedvéért. Erre azért is szükség volt, mert Bostonból, Esztergomból, Felvidékről és Soroksárról komplett tutaj legénység jelentkezett, a többi hajóra a szervezők sorsolták ki a tutajosokat. A közös étkezések és játékok lehetőséget adtak arra, hogy megismerjék egymást a cserkész-kalózek. Esténként kikötöttek, de időnként nappal is partra szálltak, ha jó strandolásra, vagy játékra alkalmas helyszínre bukkantak. Itt cserkészjátékokkal, sorversenyekkel, ügyességi próbákkal edzették magukat. Ha a vízen maradtak, ott se tétlenkedtek: hadijátékkal, teázással, masszázssal, kézműveskedéssel töltötték az időt. Este a vacsora után tábornüzek mellett mutatták be egymásnak az érdekesen különböző, de közös magyar hagyományokból táplálkozó tábori szokásaikat. Augusztus 2-től 10-ig száz kilométert tettek meg a folyón.

Móritz Miklós tapasztalatai szerint nincs jelentős eltérés a cserkészgyakorlatban a hazai és a külföldi magyar cserkészek között. A magyar népdalok, cserkészdalok, cserkészjátékok is megőrződtek, átöröklődtek az idők folyamán, talán csak kevés eltérés volt a szövegekben. Persze mindegyik csapatnak megvolt a maga sajátossága, ahogyan a hazai csapatok sem egyformák. A dél amerikaiak temperamentuma senkit sem ért váratlanul, viszont ők otthon, a dzsungelben kígyókra és pókokra is számíthatnak, ezért ott az a szabály a táborban, hogy nagy zajt kell csapni, hogy elriasszák a veszélyt jelentő állatokat. A kanadaiak azt mesélték, hogy náluk simán szembe jöhet egy grizzly medve, van is riasztóbombájuk, direkt medve elleni! Ez a jándi kaland számukra valóban pihenést jelenthetett.

A Jubileumi Tutajtúra résztvevői méltó emléket állítottak a Vágon tutajozott cserkész-ősöknek, és ragyogó példával állnak minden magyar cserkész előtt: "Ha megálmodtad, meg is tudod csinálni!"

A Jubileumi Tutajtúrát követő, részben uniós forrásból megvalósuló "100 év a közösségekért" fesztivál, a "Kisközösségi ifjúságnevelés támogatása" című kiemelt projekt (TÁMOP-5.2.8-12/1-2013-0001) egyik legjelentősebb nyári rendezvénye volt.